

ΦΡΑΥ ΑΗΓΕΛΑ

© 2026 Ед Броюнинкс
Всички права запазени.

Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана, съхранявана в информационна система или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да е начин – електронен, механичен, фотокопиране, звукозапис или друг – без предварителното писмено разрешение на автора.

Първо издание: 2026
Дизайн и оформление: Издателство Barrydoor
Печат: Амазон

Контакт: <https://www.barrydoor.nl>

Ед Броюнинкс

ФРАУ АНГЕЛА

Г-ЖА АНЖЕЛА

Баридор
Издательска къща

Ед Броюнинкс

Уебсайт: www.schrijver-ed-bruyninckx.be

Имейл: info@schrijver-ed-bruyninckx.be

Фотограф: © Christiane Locufier

„Забравяме много, но трудно прощаваме напълно.“

Мадам Съветчина (1782–1857)

Руско-френска писателка

Пролог

Анжелик Дамс е родена през август 1913 г. в малко село в Източна Фландрия, като дъщеря на търговец и надменна домакиня.

Тя има един брат и една сестра. Анжел е плахо и интровертно дете, а сестра ѝ е пълна противоположност. Брат ѝ има същия добър характер като баща им. Той също е твърде кротък. Умира в ранна възраст. Както Анжелик, така и сестра ѝ се омъжват за чиновници.

Този брак и пагубното влияние на агресивната ѝ сестра превръщат Анжел в съвсем различна жена. След шест месеца брак тя решава, че е сложила край с нейния чиновник. Напуска го и малко след това разводът е факт.

От този момент нататък Анжел вече не е същата жена, тя вече не се страхува от нищо и никого.

Решава да се занимава с бизнес, в крайна сметка кръвта вода не става!

Когато през 1940 г. избухва Втората световна война, откриваме Анжел Дамс в Брасхат, където тя живее.

- Както собственото, така и фамилното име на главната героиня, както и имената на всички замесени лица, са променени с произволни измислени имена от уважение към починалите и/или техните близки. Промяната на имената обаче не омаловажава автентичността на историята.

ЦИТАТИ ОТ РЕЦЕНЗИИ

- Истински page-turner (книга, която се чете на един дъх)и книга, която задължително трябва да се прочете

Джон Р. – Vol.com

- Това би трябвало да се превърне в бестселър

Панийон – Vol.com

- Въздействаща история, която се чете на един дъх

Коос Веркайк

- Спираща дъха книга за пленничество, предателство и несправедливост

Ханеке Тинор-Ченти

- Завладяваща и увлекателна. Историческа и лична

Boekenkrant

Глава 1

Седя, както почти всеки следобед, в „Паон Роял“ – шикозно и внушително кафене на площад „Кралица Астрид“, точно до зоологическата градина и се наслаждавам на заслужената си почивка от работа. Като самонает човек мога да си го позволя.

Преди два месеца германците нахлуха в Белгия.

Градският център на Антверпен кипи от дейност. Все още не се усеща толкова много от окупацията. Тук-там може би се забелязва някоя немска униформа, която в своята сиво-пепелява строгост рязко контрастира с пъстрите летни дрехи на гражданското население. Немските униформи на места дори предизвикват възхитени погледи от страна на разхождащи се или пазаруващи жени.

Поръчала съм си чай. В „Паон“ е доста оживено, но малката маса до моята е все още свободна.

Влизат двама германци в униформи, носят сините дрехи на Вермахта. Сядат на масата до моята и се впускат в оживен разговор.

По-възрастният от двамата е красив мъж, висок, с тъмна коса, съвсем не е арийски тип.

Другият е по-млад и непривлекателен. Той е дебел и има зачервено лице.

По-възрастният прилича на аристократ, помладият – на селяндур.

Изведнъж, напълно неволно, чувам думите „Mehl¹“ и „Kaffee²“.

Наострям уши. Изкарвам си прехраната по време на войната с покупко-продажба на хранителни продукти. Може би тук има какво да се спечели?

От разговора на двамата офицери разбирам, че става въпрос за белгийски материали, конфискувани от Вермахта. Предназначени са за транспортиране до Кьолн.

Това ми се струва добра възможност!

Изправям се и съвсем смело се представям на двамата войници от Вермахта. Като дъщеря на търговец на добитък съм свикнала да общувам с хора.

Извинявам се за „Störung³“ и учтиво питам дали господата случайно имат кафе за продажба.

По-възрастният ме поглежда пронизващо за няколко мига и след това казва:

– Einen ganzen Zug⁴.

– Und auch Mehl⁵ – добавя веднага грозникът.

¹ брашно

² кафе

³ смущението

⁴ Цял влак

„Eingeladen⁶“ да седна на тяхната маса.

Високият и красив мъж се представя като Бойцен, преценявам го на около тридесет и пет години.

Той със сигурност е офицер, защото на пагоните му има златни звезди.

Селяндурът, обикновен войник, се казва Райнхард. Трябва да е на около двадесет и четири-пет години.

Разбирам, че „den ganzen Zug⁷“ всъщност е цял влак, пълен с хранителни стоки.

Това, което ме интересува основно, са трайните стоки. След известно пазарене се споразумявам с двамата германци. Срещу сто хиляди франка купувам цялото количество сурово кафе и брашното.

– Сама трябва да се погрижите за транспорта – смее се Бойцен.

– Никакъв проблем – отговарям аз, – имам достатъчно бизнес контакти.

– Вдругиден можете да вземете всичко от Южната гара – казва Райнхард. Той замълчава за миг и след това добавя, полупшепнешком, полусъскащо: – ...и помнете... плащане в брой!

Кимвам утвърдително и се изправам.

– Разбрано, ще бъда там.

⁵ И също брашно

⁶ Поканена съм

⁷Цял влак

Сбогувам се, доставчиците ми остават, те дори настояват да платят консумацията ми. Когато излизам от „Паон“, чувствам как ме изпращат два чифта немски очи.

Слабият ми външен вид, с русата ми коса, явно е направил впечатление. В главата ми се въртят всякакви мисли.

Съзнавам съвсем добре, че с изкупуването на кафето и брашното извършвам вещно укривателство (престъпление против собствеността). И все пак не чувствам и грам угризение на съвестта. В края на краищата купувам обратно това, което германците са отнели от нас, белгийците!

Сега въпросът е колкото се може по-скоро да намеря някой, който да ми осигури нужните камиони.

Отивам до пристанището и решавам да потърся помощта на един приятелски настроен пристанищен директор.

Той ме приема изключително любезно, изслушва историята ми и обещава да се свърже с нужните хора.

Прибирам се у дома и чакам.

Късно следобед пристанищният директор ми се обажда.

— Мисля, че намерих подходящия човек — казва той. — Ела довечера в бунгалото ми, тогава всичко може да се уреди.

Вечерта в бунгалото се запознавам с Рик Флорус от Зандвлит.

Той е инвалид от войната 1914–1918 г. и личи, че е преминал през много неща. Освен това вече е наполовина информиран от директора, защото директно ме пита:

– За какво са нужни тези камиони?

– За да взема кафе и брашно от Южната гара – отговарям аз. – Търгувам с хранителни стоки.

Флорус ме оглежда с хитри, притворени очички.

– Ммм, мисля, че мога да ви помогна – кикоти се той.

– С „мисля“ още нямам камиони – репликирам аз, леко раздразнена.

– Слушайте, госпожо – казва Флорус – и двамата се занимаваме с бизнес. Колко ще ми платите за тази работа? Парите ме интересуват. Искam да чуя сума от вас сега.

Съвсем съзнателно изчаквам малко преди да отговоря. Флорус ме наблюдава пронизващо изпод гъстите си вежди. Неволно се сещам за котка, която дебне плячката си – мишка.

Поглеждам го право в очите.

– Десет хиляди франка – казвам.

– Плюс един чувал брашно и една бала кафе – добавя веднага Флорус.

Въпреки, че десет хиляди франка плюс чувал брашно и бала кафе, представляват малко състояние, поклащайки глава се съгласявам.

– Утре ще се чуем – изръмжава Флорус и преди да успее да го попитам нещо друго, той вече е излязъл през вратата.

– Бъди сигурна, че ще ти осигури камионите – успокоява ме пристанищният директор. – Утре със сигурност ще се чуеш с него.

И наистина. На следващия ден Рик Флорус се свързва с мен. Събрал е необходимите камиони. Те са собственост на някой си Копенс, търговец на бира от Антверпен.

Не стоя със скръстени ръце и веднага започвам работа. До вечерта по-голямата част от купената от мен стока вече е препродадена.

На следващия ден ме взема синът на Копенс, придружен от Флорус. Явно той не иска да поема никакъв риск. Не иска да пропусне своята бала кафе и чувал брашно, както и десетте хиляди франка.

Шофьорите на двата камиона ми изглеждат надеждни. Поне не задават досадни въпроси.

Отиваме до Южната гара и след като пристигаме, камионите се натоварват догоре с чували брашно и бали кафе. Бойцен ръководи цялата операция и когато всичко е натоварено, му плащам уговорените сто хиляди франка.

– Danke schön⁸ – усмихва се той и ми подава хартия, пълна с печати и подписи. Когато Бойцен забелязва учудения ми поглед, той се смее: – Sie werden das noch brauchen⁹!

Едва сега забелязвам, че това е пропуск.

– Gute Fahrt¹⁰! – извиква Бойцен и изчезва.

Това, което бях продала през предните дни, се доставя, а Флорус също получава уговорената си част и заплащане.

Решавам да складирам остатъка от товара частично в наето мазе на „Италиелей“ и частично при приятеля, директор на пристанището. На домашния си адрес на „Бредабаан“ не искам да съхранявам нищо от покупката.

Когато излизаме от един малък тунел, шофьорът внезапно изпсува силно.

В средата на пътя стои Фелдполицията, махат с червено-бяла палка и ни спират. Сърцето ми се свива.

Но знам, че нападението е най-добрата защита, затова скачам от камиона. С любезна усмивка подавам пропуска на фелдфебела. Дори не му давам време да попита нещо.

Той разглежда хартията първоначално подозрително, но щом вижда всички печати и подписи, казва кратко:

⁸ Благодаря ви

⁹ Ще ви трябва това!

¹⁰ Приятен път!

– In Ordnung, durchfahren¹¹!

Обратно в камиона, както шофьорът, така и аз, въздъхваме дълбоко от облекчение. Без повече трудности се прибираме у дома.

Два дни по-късно Флорус се появява на вратата ми вечерта. Той не е доволен от това, което му дадох.

– Слушайте, госпожо – казва той – вие печелите големи пари от продажбата на това кафе и брашно. Искам още един чувал брашно и една бала кафе.

Направо му се изсмивам.

– Дадох ти това, което беше уговорено и за мен с това въпросът е приключен. Край на дискусията!

Флорус ме гледа няколко мига втренчено и пронизващо. Ноздрите му трептят, когато ми изсъсква като змия:

– Така ли, госпожата смята, че е в силна позиция? Е добре, това ще ви излезе скъпо.

Той се обръща, измърморва нещо неразбираемо под носа си и изчезва.

Вече не обръщам голямо внимание на посещението на Флорус. От продажбата на брашното и кафето спечелих повече от добре. Това е единственото, за което мисля, живея в някаква еуфория.

¹¹ В ред е, продължавайте!

Няколко дни по-късно, около обяд, един германски офицер звъни на вратата. Носи заповед. Трябва да се явя в „Ortskommandatur“¹² на улица „Пеликан“!

„Проклет мръсник такъв, този Флорус“, са първите мисли, които ми минават през главата.

Мозъкът ми внезапно започва да работи на бързи обороти, трябва да опитам да спечеля време.

– Entschuldigung¹³ – се обръщам към офицера – aber... ъ-ъ... ich bin zick... ъ-ъ... krank¹⁴.

– Gehen Sie erstens zum Arzt¹⁵ – отговаря германецът – и след това веднага се явете в „Ortskommandatur“¹⁶.

Той изпраща с токове, отдава чест с протегната напред ръка, докато мощно „Heil Hitler“¹⁷ се изтръгва от устата му.

Нямам време за губене, трябва да се действа бързо.

Първо и най-важно, правя кратко и делово посещение при моя адвокат, господин Ван Нотен. Разказвам историята си накратко.

¹² местното комендантство

¹³ Извинете

¹⁴ Имам час при лекаря.

¹⁵ Първо отидете на лекар

¹⁶ местното комендантство

¹⁷ поздрав на германските войници по това време

– Ако ме арестуват, което е повече от вероятно, искам вие да ме защитавате – завършвам разказа си.

Господин Ван Нотен се съгласява и при нужда ще ми съдейства.

От адвоката отивам при търговеца на бира, който осигури камионите. Играя с открити карти с Копенс. Разказвам му всичко, включително какво мисля за Флорус. За да го държа колкото се може по-далеч от неприятностите, казвам:

– Кафето и брашното бяха мои, нищо друго не знаете. Наех камиони от вас само за да превозя стоки. Повече не трябва да казвате.

След това отивам на улица „Пеликан“. С треперещи колене влизам в „Ortskommandatur“¹⁸. Германски полицейски офицер слуша само наполовина, когато му казвам, че трябва да се явя.

– Ihre Papieren!¹⁹ – излайва той. Давам му личната си карта. Той посочва с глава настрани: – Mitkommen²⁰.

В съседно помещение той сяда зад бюрото и много внимателно записва личните ми данни. Трябва да стоя права. Когато приключва с писането, се обляга назад. Странна усмивка играе около устните му. Гледа ме с особен, почти хипнотизиращ поглед в продължение на минути

¹⁸ местното комендантство

¹⁹ Документите ви!

²⁰ Идвайте с мен

без да каже нито дума. Тогава изведнъж пита, почти шепнешком:

– Frau Angela, haben Sie Kaffee gekauft²¹?

Какво друго мога да направя, освен да отговоря утвърдително.

– Седнете – казва той сега изключително любезно.

Натиска едно звънче. Вратата се отваря и един войник избутва някого вътре. Трябва да преглътна трудно, когато виждам лицето на този човек. То е подпухнало и покрито с корички засъхнала кръв. Едва тогава с ужас забелязвам, че този човек е Бойцен. От красивия му външен вид не е останало почти нищо.

Полицейският офицер пита:

– Фрау Дамс, познавате ли този мъж?

Не смея да погледна Бойцен. Моето „не“ звучи почти нечуто. След това офицерът иска да знае от Бойцен дали ме познава. През разбитите устни на офицера от Вермахта не излиза нито дума, той само поклаща глава в знак на отрицание. Кратко движение с глава от страна на полицейския офицер и войникът избутва Бойцен обратно навън.

Не са минали и пет секунди, когато въвеждат друг. Разпознавам Райнхард веднага. Той също носи следи от жесток разпит, но все пак, в

²¹ Фрау Ангела, вие ли купихте кафето?

сравнение с Бойцен, изглежда по-прилично. Дали е оказал по-малка съпротива?

Отново същият въпрос:

– Фрау Дамс, познавате ли този мъж?

Моето „не“ сега звучи кратко и категорично.

– Познавате ли тази жена? – пита сега полицейският офицер Райнхард.

– Jawohl²² – отговаря той. – Тя е жената, която взе брашното и кафето и тя е тази, която плати сто хиляди франка за тези стоки.

– Gut²³ – въздъхва полицейският офицер. Отново същото кратко кимване с глава и войникът отвежда Райнхард. За момент погледите ни се срещат. В очите му прочитам тиха омраза. Не, не омраза към мен, това разбирам ясно.

– Фрау Дамс – звучи гласът на офицера – Фрау Дамс, с това официално ви привличам под отговорност. Вие сте под заповед за арест.

Струва ми се, че чувам леко подигравателен тон в гласа му. Той натиска бутона на звънеца и се появява отново войник, различен от предишния.

– Mitnehmen²⁴! – заповядва той. – В затвора. Обвинение: укриване на военни имущества на Германия!

Отвеждат ме под конвой в затвора на улица „Бехайненстраат“.

²² Да

²³ Добре

²⁴ Вземете я!

Глава 2

Затвориха ме в килия номер 3. Моя съкилийничка беше Кати Ван Реет, по професия стенотипистка. Разказах ѝ своята история, а тя ми разказа своята. Била принудена да работи за германците. Един ден в канцеларията ѝ окачили огромен портрет на Фюрера.

– Моля ви, махнете този портрет на Хитлер. С такъв човек на стената е невъзможно да работя.

Портретът на Хитлер не беше свален, но арестуваха Кати.

Обвинението гласеше:

– Обида срещу Фюрера.

Тя ми разказа, че процесът ѝ бил пълен фарс, но въпреки това я осъдили на петнадесет месеца затвор.

Когато чух това, избиха ме студени капки пот. Господи, помислих си отчаяно, ако за такава дреболия дават петнадесет месеца, какво ли очаква мен?

В затвора на улица „Бехайненстраат“ се отнасяха сравнително добре с нас. Разрешаваха ни да пишем писма, можехме да приемаме посетители, а храната беше поносима. Писах на майка ми, че съм в затвора. Веднага щом получи